

Tưởng Năng Tiến – Nông Thôn & Nông Dân

“Sức chịu đựng của người VN quả thực khủng khiếp, nhưng hiện tượng những người nông dân như bà Thêu, bà Tâm can đảm đứng dậy, bất chấp hiểm nguy, chứng tỏ cái giới hạn đó đã vượt qua. Cái hố giữa dân và tập đoàn cầm quyền sẽ không ai lấp nổi.” Từ Thức

Tôi tình cờ đọc được một bức thư rất cảm động của thi sỹ Nguyễn Quang Thiều (“Thư Của Đứa Con Những Người Nông Dân”) trên trang mạng của nhà văn Đào Hiếu. Xin mạn phép ghi lại đôi ba đoạn ngắn:

“Cảnh làm ruộng của những người nông dân của mấy chục năm trước kia và bây giờ chẳng khác nhau chút nào. Có khác thì chỉ khác một điểm. Đó là người nông dân đi sau đít con trâu mấy chục năm trước kia hiện ra trong ảnh đen trắng còn người nông dân bây giờ vẫn đi sau đít trâu nhưng là trong ảnh màu rực rỡ....

Ngày đó, người nông dân được tuyên truyền về tương lai của những cánh đồng. Tương lai này có thể gọi là thời đại cơ giới hóa. Máy móc và kỹ thuật sẽ trợ giúp việc canh tác của họ. Bản thân những người nông dân cũng tin và mơ ước như thế.

Nhưng cho đến bây giờ, sau mấy chục năm, giấc mơ cơ giới hóa nông nghiệp đã coi như tan biến. Ngay cả những người tuyên truyền về giấc mơ này cũng ‘ngủ’ thiếp từ lâu. Tôi mang cảm giác người nông dân bị bỏ mặc và trở nên bơ vơ trên cánh đồng đầy nắng mưa, bão gió.”

Chỉ có điều hơi đáng tiếc là tôi đã không thể nào chia sẻ được với tác giả của đoạn văn thượng dẫn cái “cảm giác người nông dân bị bỏ mặc và trở nên bơ vơ trên cánh đồng đầy nắng mưa, bão gió.” Ôi, nếu được (“bỏ mặc”) như thế thì may mắn cho họ biết chừng nào.

Được vậy thì làm gì có cảnh nhất đội nhì trời, rồi thay trời làm mưa hay nghiêng đồng cho nước chảy ra ngoài mà đói rách vẫn quần cho sớm tối. Được vậy thì làm gì có chuyện mỗi người làm việc bằng ba để cho chủ nhiệm xây nhà, lát sân. Được vậy thì làm gì có tình trạng lạm phát đầy tớ, “một xã rất nghèo có 2.000 hộ, với gần 1 vạn dân mà có tới... 500 cán bộ.”

Được vậy thì nông dân Quỳnh Lưu, Thái Bình đã không nổi dậy. Đoàn Văn Vươn, Đoàn Văn Quý, Đặng Ngọc Viết, Đặng Văn Hiến đã không nổ súng. Và làm gì có chuyện một đứa bé vị thành niên phải (cùng cả gia đình) phải vào tù vì chống lệnh thu hồi, hay cảnh người dân khóa thân giữ đất.

Cũng sẽ không có những mẫu tin nhan nhản hằng ngày trên báo chí khiến cho bất cứ ai (còn chút lương tri) cũng phải cau mày hay đỏ mặt:

[Trâu, bò ra đồng gặm cỏ phải đóng phí](#)

[Phải đóng phí đồng ruộng mới được thả nuôi gà, vịt](#)

[Ghánh nặng quê nghèo sức tàn lực kiệt](#)

[Những giọt nước mắt trong chiến dịch thu ngân sách](#)

[Phân bón giả, thiệt thòi đổ hết lên đầu nông dân](#)

Đừng đẩy nông dân vào đường cùng

Đến bước đường cùng, khi nông dân buộc phải phản ứng hay lên tiếng đòi hỏi công bằng và công lý thì lập tức họ bị đáp trả bằng bạo lực. Biến cố xảy ra tại thôn Hoàn, vào rạng sáng ngày 09/01/2020, được thông tin viên Trọng Thành (RFI) tường thuật như sau:

“Truyền hình Nhà nước phổ biến đoạn phim, vào giữa trời đêm, cảnh sát cơ động xả súng dữ dội vào một ngôi nhà dân bình thường ở Đồng Tâm, như thể tấn công vào một hang ổ mafia. Một ngày sau, công an trả lại xác của người thủ lĩnh tinh thần cuộc đấu tranh giữ đất Đồng Tâm, ông Lê Đình Kinh, 84 tuổi, với nhiều vết đạn. Thi thể bị mổ phanh. Hàng chục người dân bị bắt giữ, bị khởi tố về tội chống lại người thi hành công vụ, chống lại một quyết định giải tỏa đất của chính quyền.

Sau cuộc tập kích trong đêm, Đồng Tâm tiếp tục bị phong tỏa. Ba viên sĩ quan công an thiệt mạng, sau khi bị rớt xuống ‘giếng trời’ trong nhà dân, ngay lập tức được chủ tịch Nước truy tặng huân chương. Lực lượng công an phát động phong trào học tập ‘gương hy sinh’ của ba chiến sĩ.”

Sự việc không dừng tại đó. Hơn 6 tháng sau, RFA thông tin:

“Sáng ngày 24-6-2020, Công an thành phố Hà Nội và công an tỉnh Hòa Bình tiến hành bắt giữ gia đình 3 người gồm bà Cấn Thị Thêu và 2 con trai là Trịnh Bá Phương, Trịnh Bá Tư cùng với một nhà hoạt động ở cùng phường Dương Nội là bà Nguyễn Thị Tâm. Những người này thời gian qua đưa nhiều thông tin về vụ việc xảy ra ở xã Đồng Tâm vào đầu năm nay lên các trang mạng xã hội. Bạn nghĩ sao?”

Công luận, tất nhiên, phần nộ và phần uất:

Thanh Hieu Bui: “Tôi ứa nước mắt, tôi đau đớn trước thái độ bình thản của Trịnh Bá Phương lắm. Một người nông dân, một người cha, một người đàn ông hàng ngày ngồi chợ búa của cân bán, nào phải anh hùng gì đâu, được tôi luyện rèn giữa như quân đội, công an đâu. Cái khí chất ấy không phải khí chất của một anh hùng, một tráng sĩ. Đó là phản ứng của một con người hiền lành, chất phác đã tuyệt vọng về đạo lý, pháp luật ở xã hội này.”

Trần Bang: “Nhìn vào ánh mắt của ba mẹ con nhà Trịnh Bá, lòng tôi như quặn thắt lại, ánh mắt đầy sâu thẳm, gần như chỉ ánh nhìn đó thôi, mà như mang cả hình hài của đất nước hôm nay: đầy bất công, đầy đau khổ, bị dày dora, áp bức, cùng cực vô vọng, không lối thoát từ trong ánh nhìn ấy.”

Đỗ Việt Khoa: “Hiện nay, những kẻ có quyền thường chụp mũ cho những người phản kháng là phản động phá hoại đất nước? Thử hỏi ai thực sự là phản động chống phá đất nước ?

Phạm Thanh Nghiên : “Tóm lại, cả 6 người bị bắt ‘can tội’ nói thật, không chịu thỏa hiệp, khuất phục trước chế độ độc tài.”

Paul Trần Minh Nhật : “Điều tôi khâm phục nhất ở những người nông dân này là họ đã không chỉ đi đòi công bằng cho mình, mà đã tự trau dồi học tập và còn đòi công lý cho những người thấp cổ bé miệng khác.”

Trịnh Kim Tiến: “Dân oan, đặc biệt dân oan trong lĩnh vực đất đai chính là khối u chèn ép ngày phát tác của đảng. Họ không chữa trị cho lành, mà dùng bạo quyền bắt bớ, hành động này sẽ chỉ khiến cho khối u nhanh chuyển sang giai đoạn cuối hơn thôi.”

Doan Thuy: “Bắt giữ một lúc sáu người nhằm cô lập tiếng nói của họ trước vụ án Đồng Tâm là cách mà Bộ Chính Trị Việt Nam một lần nữa áp dụng cho thấy tầm nhìn hạn hẹp, tư duy bạo lực và chủ nghĩa gông cùm vẫn chi phối mọi hoạt động của nhà nước Việt Nam trong nhiều năm qua và đang tiếp tục đe dọa người dân.”

Pham Doan Trang: “Họ bị bắt vì họ là những người nông dân nổi dậy, là nhân chứng sống của một thời khủng bố đỏ tàn bạo, là những tiếng nói tranh đấu dũng cảm và chính trực nhất còn lại ở Việt Nam lúc này.”

Tôi thì trộm nghĩ hơi khác FB Doan Trang chút xíu: Việt Nam có hàng ngàn Tiên Lãng, Đồng Tâm, Dương Nội. Những thôn ố này luôn là nơi sản sinh ra những nông dân (“vài ngàn năm đứng trên đất nghèo”) Lê Đình Kinh, Đoàn Văn Vươn, Đoàn Văn Quý, Cấn Thị Thêu, Nguyễn Thị Tâm, Nguyễn Thùy Dương, Trịnh Bá Khiêm, Trịnh Bá Phương, Trịnh Bá Tư ... Hàng hàng/lớp lớp, họ sẵn sàng nối tiếp tiền nhân – không bao giờ dứt – để gìn giữ và bảo vệ quê hương. Quyết định đối đầu với sức mạnh của cả một dân tộc là một lỗi lầm chí tử của những kẻ đang nắm giữ quyền bính hiện nay.

TNT 27/06/2020